

CHŁOSTA (33) *sb f*

o oraz a jasne.

sg *N* chłosta (3). ◇ *G* chłosty (4). ◇ *A* chłostę (14), [w tym: -e (1)]. ◇ *I* chłostą (7). ◇ *pl G* chl(o)st (1). ◇ *A* chłosty (4).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

Bicie, smaganie; plagae, poena Mącz, Cn; flagellamentum Cn (33) : GliczKsiąż F6v; RejWiz 105v; Plagarum verentes, Boyą sie chłofity. Mącz 484d, 294b; towarzyfz náfz ieden (o kthorym tá fławá ieft/ iákoby pácholęciem będąc/ miał kiediś miáfto chłofiti/ być w kofzu) [...] rzekł. GórnDworz Qv; Z máłych w pokoiu wielkie rzeczy roftą/ A warchoł nędze vżywa y s chłofitą. RejZwierc 227; Anoby to drugiemu mogł odiać y chłofitą. RejZwierc 251v; Chłop gdy mu nákaże Włodarz [...] / á nie poftucha/ dom zámknąć/ co wynidzie chłofitá cztery plagi przez gołe ciało GostGosp 160, 28, 76; KlonFlis H.

Zwroty: »chłofitą karan(y), karać« [szyk zmienny] (2 : 1): taki káfzdy Kmiec [...] o wiefłzá rzecz będzie karan chłofitą álbo fzubienicą. GostGosp 38; Bo tákie páráfity: z odpufzczeniem łgarze: Nie wiefzeniem/ nie chłofitą/ ale gárdłem karze KlonWor 44, 38.

»odnieść chłofitę« = odebrać cięgi (1): byś záf od Stárofty Nie odniofł chłofity. KlonFlis F.

»chłofitę podjać« (1): Prawże nowiny/ praw flifowfkie dzieie Y przywileie. Ale żeś chłofitę podiał v Nogatu/ Nie zwierzay áni rodzonemu brátu. KlonFlis H4v.

»chłofitę wziąć« [szyk zmienny] = pendere poenas Mącz; dare poenas Cn (3): RejWiz 164; Mącz 288c; á chłofitę od wáfzyftkich ma wziąć/ tak áby go káfzdy vderzył GostGosp 92.

»chłofitę (za)da(wa)ć« [szyk zmienny] (6): szydzial o tho w wyázyenyv Kališkym, alye y pułczono dawfchi mv thayemnye chlofthą LibMal 1547/129; RejKup ee6; Ten Ammonius [...] fyná fwego kazał náłożyć y yemu chłofitę dáć GliczKsiąż F8v, G3v; RejPos 331; GostGosp 44.

Wyrażenie: »chłofita brzozowa« (1): Iuż tám nie będzie chłofitą karány brzozową: Karzą go trzecim rázem śmiercią powrozową. KlonWor 38.

Przen (8) :

a) *Kara, umartwienie, wyrzeczenie się; przykrości (7) : A ty infle pičia profte Máią to zá drobne chłofity RejRozpr G3v; Kłade ktemo [!] wáfytky ísprawy Com czynił yako Czlek prawy Suchoty/ od pułczy/ pofty Y to yne drobne chłofity RejKup aa8, q2v; RejZwierz 101.*

Przysłowie: Pan fiedzi iáko ftároftá Temu gody fwátkom chłofitá RejRozpr G2.

Zwroty: »chłofitę dawać« (1): Kogo Pan miłueie tego karze/ y chłofitę dáie wízelkiemu fynowi ktorego przyimuie. WysKaz 28.

»wziąć chłofitę« (1): Wziąć nam ledá kiedy tą miotłą śmiertelną od Bogá chłofitę OrzQuin Y2v.

b) *Wyrażenie: »dworska chłofita [= prawdopodobnie: sposób, intryga]« (1) : Ale co ma pleban profity Wgodzić w ty dworfki chłofity RejRozpr Dv.*

Synonimy: bicie, biczowanie, cięga, kara, plaga, uderzenie.

Cf **CHOSTANIE**